

Ενημερωτικό φυλλάδιο

Xylella fastidiosa (Ξυλέλλα)

ΕΠΙΒΛΑΒΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ

Μια νέα ασθένεια που απειλεί την καλλιέργεια της Ελιάς

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ελαιόδενδρα στην Επαρχία Απουλία της Νότιας Ιταλίας παρουσίασαν εξασθένηση και ξήρανση της βλάστησης που επεκτεινόταν σε όλο το δένδρο (Εικ.1,2,3). Τα συμπτώματα αυτά αποδόθηκαν σε μία νέα ασθένεια με το όνομα: «Σύνδρομο ταχείας παρακμής της ελιάς (Olive Quick Decline Syndrome – OQDS)». Σε μικρό χρονικό διάστημα η ασθένεια αυτή επεκτάθηκε σε μεγάλες εκτάσεις της Απουλίας, με ελαιόδενδρα. Στην ίδια περιοχή διαπιστώθηκαν παρόμοιες προσβολές σε αμυγδαλιές, πικροδάφνες, σπάρτο και άλλα καλλωπιστικά φυτά.

2. ΑΙΤΙΟ:

Τον Οκτώβριο του 2013 σε δένδρα ελιάς προσβεβλημένα από την ασθένεια «Σύνδρομο ταχείας παρακμής» διαπιστώθηκε η παρουσία του φυτοπαθογόνου βακτηρίου *Xylella fastidiosa* μαζί με διάφορα είδη μυκήτων ξύλου καθώς και του ξυλοφάγου εντόμου *Zeuzera pyrina* (Ζευζέρα).

Το βακτήριο *Xylella fastidiosa* αποτελεί **Επιβλαβή Οργανισμό Καραντίνας** για την Ευρωπαϊκή Ένωση στην οποία δεν είχε αναφερθεί μέχρι το 2013.

3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:

- ΠΔ 365/2002, Παράρτημα Ι, μέρος Α, κεφάλαιο Ι, η εισαγωγή και εξάπλωση του φυτοπαθογόνου βακτηρίου *Xylella fastidiosa* καθώς και των φορέων του απαγορεύεται στην Ε.Ε.
- Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2015/789/ΕΕ, όσον αφορά τα μέτρα για την πρόληψη της εξάπλωσης στην Ένωση του οργανισμού *Xylella fastidiosa*.

Εικ. 1

Εικ. 2

4. ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ:

Στα φύλλα παρατηρείται χλώρωση και 'καψάλισμα' ενώ στους κλάδους εμφανίζεται νέκρωση των κορυφών. Τα δένδρα εμφανίζουν ταχεία εξασθένηση στην οποία μπορεί να συνεργούν και άλλα παράσιτα (μύκητες και ξυλοφάγα έντομα) (Εικ. 1,2,3).

Το βακτήριο αποικίζει και προκαλεί απόφραξη των αγγείων του ξύλου των φυτών – ξενιστών, στα οποία μεταφέρεται το νερό και τα θρεπτικά στοιχεία, γι' αυτό τα συμπτώματα της ασθένειας (αδρροβακτηρίωση) γίνονται εντονότερα σε συνθήκες υψηλής θερμοκρασίας και ξηρασίας.

Εικ. 3

Εικ. 4

Εικ. 5

5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΗ

- 1 Η μετάδοση του παθογόνου μέσω μυζητικών εντόμων (Cicadellidae και Cecropidae) κοινώς τζιτζικάκια που λειτουργούν ως φορείς του βακτηρίου (Εικ.4, 5),
- 2 Η μετάδοση του παθογόνου μέσω προσβεβλημένου πολλαπλασιαστικού υλικού σε αμόλυντες περιοχές.
- 3 Ο μεγάλος αριθμός φυτών ξενιστών του παθογόνου βακτηρίου (π.χ. αμυγδαλιά, σπάρτο, πικροδάφνη, δεντρολίβανο, ακακία, μυρτιά, κερασιά, κ.α)
- 4 Το γεγονός ότι πολλά φυτά μπορεί να είναι προσβεβλημένα από το βακτήριο χωρίς να παρουσιάζουν συμπτώματα λειτουργώντας ως πηγές μόλυσματος.

6. ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Η αντιμετώπιση της ασθένειας βασίζεται στην

«ΠΡΟΛΗΨΗ»

ώστε να παρεμποδιστεί η είσοδος και διασπορά του παθογόνου βακτηρίου στην Χώρα μας.

Αυτό επιτυγχάνεται με:

- **χρήση υγιούς πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού.**
- **Συστηματικό έλεγχο των καλλιεργειών** για τη διαπίστωση τυχόν συμπτωμάτων και άμεση ενημέρωση των αρμόδιων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών (ΔΑΟΚ και ΠΚΠΦ&ΠΕ) σε περίπτωση εντοπισμού τέτοιων συμπτωμάτων.